

7. Мороз П., Мороз І. Особливості конструювання та використання інтегрованих завдань на уроках інтегрованого курсу «Досліджуємо історію і суспільство. 5–6 класи». Український Педагогічний журнал. 2023. № 3. С. 205–216. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-3-205-216>

8. Пометун О., Гупан Н. Методологія створення інтегрованого курсу з історії та громадянської освіти для 5-го класу. Проблеми сучасного підручника. 2022. Вип. 28. С. 115–132. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2022-28-115-132>

9. Савченко О. Я. Система міжпредметних завдань на уроках літературного читання: методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.

ЗАГАЛЬНОДИДАКТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ВПРАВ І ЗАДАНЬ ДЛЯ ПІДРУЧНИКІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ігор Горошкін,

*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
відділу навчання іноземних мов,
Інститут педагогіки НАП України*

Навчання іноземної мови сьогодні – це насамперед практика застосування іноземної мови. Пріоритетне завдання підручника полягає в тому, щоб підготувати учнів до ефективної іншомовної комунікації. Для цього потрібні ефективні шляхи формування в здобувачів освіти механізмів іншомовного спілкування. Одним із таких шляхів є система вправ і завдань.

Призначення системи вправ і завдань полягає в тому, щоб забезпечити підґрунтя для розроблення підсистем, спрямованих на опанування конкретних тем, наприклад, система вправ для навчання аудіювання, система вправ для розвитку фонетичних умінь здобувачів освіти тощо. Коли працює система, то актуалізуються і функції, що виконує система загалом, і функції, притаманні кожному складникові системі, тобто конкретній вправі чи завданню. Реалізація цих функцій має забезпечити формування механізмів іншомовного спілкування учнів 7-9 класів гімназії.

Навчання іноземних мов, як і навчання інших шкільних предметів, спирається на загальнодидактичні та методичні принципи. Розглянемо докладніше означені принципи в контексті розроблення системи вправ і завдань для підручників іноземної мови 7-9 класів гімназії.

Принцип комунікативності передбачає побудову системи вправ і завдань з урахуванням моделі реальної комунікації, тобто тематика вправ і завдань має бути максимально наближеною до реальних ситуацій спілкування, цікавою для учнів означеної вікової категорії.

Принцип інтегрованого навчання всіх видів мовленнєвої діяльності та аспектів мови передбачає одночасний розвиток мовленнєвих умінь (в аудіюванні, говорінні, читанні, письмі, перекладі) у межах визначеного модельною програмою їх послідовно-часового співвідношення на основі загального мовного матеріалу і за допомогою спеціальних вправ (Методика навчання іноземних мов і культур..., 2013, с. 115).

Принцип домінувальної ролі вправ реалізується в освітньому процесі шляхом залучення учнів до виконання різноманітних вправ, що спонукають їх до здійснення мовленнєвих дій, в основу яких покладено певні мовленнєво-розумові операції. Означений принцип забезпечує діяльнісний характер навчання іноземної мови.

Принцип активності означає, що в процесі навчання іноземної мови учні мають бути залученими до активної мовленнєво-мисленнєвої, проєктної, ігрової діяльності.

Принцип наочності передбачає використання наочності під час виконання вправ і завдань для мобілізації активності учнів, підвищення інтересу до навчання, розширення обсягу матеріалу для засвоєння, візуалізації його.

Принцип систематичності й послідовності реалізується передусім через послідовне введення мовного, мовленнєвого та соціокультурного матеріалу в освітній процес.

Наведені принципи є опорою для побудови системи вправ і завдань, спрямованих на формування механізмів мовлення в процесі вивчення іноземної мови в 7-9 класах гімназії.

Використана література

1. Горошкін І.О. Принципи побудови системи вправ і завдань для формування механізмів іншомовного спілкування. Проблеми сучасного підручника 2023. №3. Київ : Педагогічна думка. С 61-71

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. / Бігич.О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. /за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013.